

This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
<https://kksu.co.in/>

Digitization was executed by NMM

<https://www.namami.gov.in/>

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedhi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
<https://egangotri.wordpress.com/>

शिर्षक	ग्रंथकार	विषय	विस्तार (पूर्ण/ अपूर्ण)	टिकाकार	आकार	पृष्ठे	लिपी	सामग्री	Lines per page	Letters per line	Condition & age (शके/विक्रम संवत्)	Additional Particulars / Remark
श्रीमद्भगवद्गीता वामचार्य	—	दर्शन	अपूर्ण	—	3/12	32	संस्कृत	कागद				

M-2971

ददंति दर्शनं स्वमेभक्तियुक्तेन राघव ॥ अवियोगं च ते पित्रा भ्रात्रा च भरतेन च ॥ ३० ॥ चतुर्दशानां वर्षाणां भवितारा घवध्रुवं ॥ कुरु
 श्राद्धं तथा वीरराज्ञो दशरथस्य तु ॥ ३१ ॥ अमी च ऋषयः सर्वे तव भक्ता कृतक्षणाः ॥ अहं च जमदग्निश्च भरद्वाजश्च लोमशः ॥ ३२
 ॥ देवरातो समीकश्च षडैते च द्विजोत्तमाः ॥ श्राद्धे च ते महाबाहो संभारं त्वमुपाहर ॥ ३३ ॥ मुख्यं चेङ्गुदिपिण्याकं वदरामलकैः
 सह ॥ श्रीफलानि च पक्वानि मूलं चोच्चावचं बहु ॥ ३४ ॥ मार्गेणैवाथ मां सेन धान्येन विविधेन च ॥ तृप्तिं प्रयच्छ विप्राणां श्राद्धदा
 नेन सुव्रत ॥ ३५ ॥ पुष्करारण्यमासाद्य नियतो नियतासनः ॥ पितॄंस्तर्पयते यस्तु सोऽश्वमेधमवाप्नुयात् ॥ ३६ ॥ स्नानार्थं च व
 यं राम गच्छामो ज्येष्ठपुष्करं ॥ इत्युक्ता ते गताः सर्वे ऋषयो राघवं नृप ॥ ३७ ॥ लक्ष्मणं चाब्रवीद्रामो मेध्यमाहर वै मृगं ॥ शुद्धेषु ना
 शशं कृषा घवगशाकं तथा मधु ॥ ३८ ॥ भूवीराणि च मुख्यानि पनसान्युत्तमानि च ॥ पारदानि च बिल्वानि मधुराणि परंतप ॥ ३९ ॥
 श्राद्धः प्रीतिरूपे रूपाणि पीतवर्णा च कावरा ॥ करीराणि च मुख्यानि शृङ्गादाः शर्करोपमाः ॥ ४० ॥ पक्वानि च कपित्थानि फलान्यन्या
 णि च ॥ तान्याहरस्व वै श्राद्धे क्षिप्रमेवास्तु लक्ष्मण ॥ ४१ ॥ तथा तत्कृतवान् सर्वे रामादेशाच्च राघवः ॥ वदरेङ्गुदशाकानि मूला
 विविधानि च ॥ ४२ ॥ तत्राहृत्य च रामेण कूटाकारः कृतो महान् ॥ परिपक्वं तु जानक्या सिद्धं रामे निवेदितं ॥ ४३ ॥ स्नात्वा वि
 ष्णोर्वाप्यांसः मुनींस्तान् नृपालयन् ॥ मध्याह्नं च लिते सूर्ये काले कुतपिकेतथा ॥ ४४ ॥ आयाता ऋषयः सर्वे ये रामेणानु

प्रताः॥तानागतान्मुनीन् दृष्ट्वा वैदेहीजनकात्मजा॥अपसर्पत्ततोदूरे विपापामध्यतःस्थिता॥४६॥गुल्मैराच्छाद्यचा-
 नं निगूढासातदास्थिता॥अपक्रांतां तदासीतां ज्ञात्वा राघवनन्दनः॥४७॥विममंर्षा चिरंकालं किमर्थमेषासत्वरं॥अ-
 चगतासातुमन्येतांच त्रपान्वितां॥४८॥किंतावद्रोजयेद्विप्रान् सीतामन्वेषयामिकिं॥कारणं नाभिजानामिश्राद्ध-
 कालेऽपस्थिते॥४९॥रामेण भोजिता विप्रा इत्युक्ते वयथाविधिः॥वैदिकीचकृता सर्वा क्रियायामानवीस्मृता॥५०॥पु-
 राणींस्तान् चैव वैश्वदेविकमुत्तमं॥भुक्तवत्सूच विप्रेषु दत्वा पिंडान् यथाक्रमं॥५१॥प्रेषिताश्च यथाशक्त्या दत्वा ते-
 षु च दक्षिणां॥गतेषु द्विजमुख्येषु प्रियां रामो ब्रवीदिदं॥५२॥किमर्थं कभ्रुनष्टासि मुनिं दृष्ट्वा इहागतान्॥तत्सर्वं ममतन्व-
 गिकारणं वदमाचिरं॥५३॥भवितव्यं कारणेन न ते गोप्यं प्रिये मम॥शापितासि मम प्राणैः लक्ष्मणस्य शुचिस्मिते॥५४॥
 एवमुक्ता तदा भर्ता त्रपयाधोमुखीस्थिता॥विमुंचंती वास्तुपातं राघवं वाक्यमब्रवीत्॥५५॥शृणु त्वं नाथ यद्दृष्टं आश्च-
 र्यमिह यादृशं॥गृहीतनामारा मेण राजेन्द्रस्त्विह चागतः॥५६॥सर्वाभरणसंयुक्तौ द्वौ चान्यौ च तथाविधौ॥द्विजानां देह-
 संसक्ताः पितरस्ते रघूद्वह॥५७॥ततस्तौ च मया दृष्टौ ब्राह्मणेषु च राघव॥दृष्ट्वा त्रपान्विताचाहं अपक्रांता तदाश्रमात्॥५८॥
 त्वया वै भोजिता विप्राः कृतं श्राद्धं यथाविधि॥वल्कलाजिनसंवीता कथं राज्ञः पुरःसराः॥५९॥भवामि रिपुवीरघ्नसत्य

रा.च.

२

मेतदुदाहृतं ॥ कौशेयानिचवस्त्राणि कैकेयीवाण्युपाहरत् ॥ ६० ॥ तदाप्रभृतिचैवाद्यधिग्राज्ञांचंचलांश्रियं ॥ ज्ञात्वाहं न
 वदे किंचित्तवदुःखं भविष्यति ॥ ६१ ॥ नाहं स्मरामि वै मातुः न पितुश्च परंतप ॥ कदा भविष्यते चांतो वनवासस्थराघव ॥ ६२ ॥
 एतद्विवानिशं नाथ चिंतयन्त्याः पुनः पुनः ॥ ब्रजंति दिवसारा म तव पादौ शपाम्यहं ॥ ६३ ॥ स्वहस्तेन कथं राज्ञो वनेयं भो
 जनं त्विमं ॥ दासानामपिये दासानोपभुंजंति कर्हिचित् ॥ ६४ ॥ तादृशं तु कथं तस्मै क्षमं दातुं वदस्वह ॥ याहं राज्ञा पुरा दृष्टा
 सर्वालंकारभूषिता ॥ ६५ ॥ बालव्यजनहस्ता च बीजयंती नराधिपं ॥ सास्वेदमलदिग्धांगी कथं पश्यामि भूमिपं ॥ ६६ ॥
 व्यक्तत्रिविष्टपगतः त्वया पुत्रेण तारितः ॥ दृष्ट्वा मां दुःखितां बालां वने किंष्टा मनागसां ॥ ६७ ॥ सामन्युः पार्थिवेन्द्रस्य ते न न
 ष्टास्मिराघव ॥ भवान् प्राणसमो नाथ न ते गोप्यं मम त्विह ॥ ६८ ॥ सत्येनानेन ते नाथ स्पृशामि चरणौ च ते ॥ तच्छ्रुत्वा रा
 घवः प्रीतः प्रियां तां प्रियवादिनीं ॥ ६९ ॥ अंगमानीय सहृदं परिष्वज्य च सादरं ॥ भुक्त्वा भोज्यं तदा वीरौ पञ्चाद्भुक्ता च जा
 ॥ ७० ॥ एवं स्थितौ च तद्दीनं तां रात्रिं तत्र राघवौ ॥ उदिते च सहस्रांशौ गमनाय मनोदधुः ॥ ७१ ॥ प्रत्यङ्मुखो गतः क्रोशं
 षं यावच्च पुष्करं ॥ पूर्वभागे पुष्करस्य यावत्तिष्ठति राघवः ॥ ७२ ॥ अशरीरत्ततो वाचा देवदूतेन भाषितं ॥ भो भो राघ
 द्रं ते तीर्थमेतत्सदुल्लेखं ॥ ७३ ॥ अस्मिन्स्थाने स्थितो वीर आत्मानं पुण्यतां कुरु ॥ देवकार्यं त्वया कार्यं हंतव्या देवश

॥७४॥ ततो हृष्टमनारामो अब्रवीलुक्ष्मणं वचः ॥ अनुग्रहीतौ सौ मित्रे देवदेवेन ब्रह्मणा ॥ ७५ ॥ अत्राश्रमपदं कृत्वा मासमेकं चल
 ण ॥ व्रतं चरितुमिच्छामि कायशोधनमुत्तमं ॥ ७६ ॥ तथेतिलक्ष्मणप्रोक्तो व्रतं परिसमाप्यतां ॥ पिंडदानादिभिर्दानैः श्राद्धै
 पितामहान् ॥ ७७ ॥ त्रिपुष्करे तदारामो तर्पयन् विधिवत्तथा ॥ कनकासुप्रभाचैव नंदाप्राची सरस्वती ॥ ७८ ॥ पंचश्रोतापुष्क
 रपुष्पिच्छां प्रीतिदायिनी ॥ दैनां दनी ऋषीणां तु पूज्यतां पितृपूर्वकं ॥ ७९ ॥ प्रीणयित्वा तथारामो लक्ष्मणं वाक्यमब्रवीत् ॥ ए
 हिलक्ष्मण शीघ्रं त्वं पुष्कराज्जलमानय ॥ ८० ॥ पादप्रक्षालनं कृत्वा शयनं कुरु सत्तम ॥ विभावयानि वृत्तायां यास्यामो दक्षिणां
 दिशं ॥ ८१ ॥ लक्ष्मणस्त्वब्रवीद्रामं सीतामानयतां पयः ॥ नाहं राम सर्वकालं दासभावं करोमि ते ॥ ८२ ॥ इयं च पुष्टा सुभ्रशं
 पीवरी च समायुतः ॥ करिष्यसे किमनया भार्यया वदसां प्रतं ॥ ८३ ॥ किं वामृतस्य ते प्रेत्य इयं यास्यति ते प्रिया ॥ रक्षसे त्वं स
 दाकालं सुपुष्टां चैव सर्वदा ॥ ८४ ॥ करोषि क्लेशसहनं सततं मां रघूदह ॥ मय्यपि क्लेशिने राम परत्रे जायते क्षतिः ॥ ८५ ॥ त्वत्कृ
 ते च सदा चाहं पिपासाक्षुधया सह ॥ सहाम्यहनं संदेहः परत्रे च निशामय ॥ ८६ ॥ मृतानां पृष्टतः किंचिद्भूतं नैवेह दृश्यते ॥
 भार्यास्तो धनं चापि एवमाहुर्मनीषिणः ॥ ८७ ॥ मृतश्च ते पितारामत्यक्त्वा राज्यमकंदकं ॥ विनिक्षिप्य वने त्वां मां कैकेय्या प्रि
 यकाम्यया ॥ ८८ ॥ इयं स्थिता सा कैकेयी धनं सर्वं च बांधवाः ॥ महाराजो दशरथो एक एव गतो गतिं ॥ ८९ ॥ मन्येहं तु त्वया सा

हृष्टेत्ययास्यामिवैध्रुवं करिष्यसे किमनया वदराघवसांप्रतं ९० श्रुत्वासनोक्तपूर्वतुवाक्यं लक्ष्मणभाषितं विमनाराघवस्तस्थौ सी-
 ताचापिवरानना ९१ यदुक्तं लक्ष्मणेनाथसीतासर्वचकारह स्नात्वाभुक्ताचतौर्वीरौ पुष्करे पुष्करे क्षणौ ९२ नीत्वा विभावरीं तत्र गम-
 नाय मनोदधुः एतद्युतिष्ठस्व सौमित्रे व्रजामोदक्षिणां दिशम् सौमित्रिरब्रवीद्रामं नाहं यास्ये कथंचन व्रजत्वमनया सार्द्धं भार्यया कमले-
 क्षण ९४ नो ग्रंथं न गमिष्यामि नैवायोध्यां च राघव इह स्थितो गमिष्यामि वर्षाणां च चतुर्दश ९५ मया विना त्वयोध्यायां यदि त्वं न ग-
 मिष्यसि अनेनैव यथाभूय आगंतव्यं त्वया विभो ९६ यदि जीवामि तत्कालं पुनर्यास्ये पुरं पितुः तापसो वा मा विष्यामि मया त्वं किं
 करिष्यसि ९७ व्रजसौम्य शिवः पंथा मास्तु ते परिपंथिनः पश्यामि त्वां पुनः प्राप्तं स भार्ये कमले क्षण ९८ पितृपैतामहं राज्ञ्यमयोध्या-
 यां नराधिप शत्रुघ्न भरतौ चोभौ त्वदाज्ञाकरणे स्थितौ ९९ अहं ते प्रतिकूलस्तु वनवासे विशेषतः अनारतं दिवा चाहं रात्रौ चैव परंतप
 १०० कर्मकर्तुं न शक्नोमि व्रजसौम्य यथासुखं एवं ब्रूवाणं सौमित्रिष्ठवाचरघुनंदनः १ कथं पूर्वमयोध्यायां निर्गतो सिमया सह वने वत्स्या-
 म्यहरामनववर्षाणि पंचच २ ननु त्वया विरहितः स्वर्गेऽपि न वसे क्वचित् यागतिस्ते नरव्याघ्रममसापि भविष्यति ३ प्रसादं क्रियतां-
 मत्तद्यनय मामपि राघव इदानीमर्द्धमार्गं त्वं कथं स्थातासि शत्रुहन् ४ लक्ष्मणस्त्वब्रवीद्रामं नाहं गता वने पुनः लक्ष्मणं तु स्थितं स्नात्वा-
 रामो वचनमब्रवीत् ५ मामनु व्रजसौमित्रे एको यास्यामि काननं द्वितीयामेत्थियं सीतारामेणोक्तस्तु लक्ष्मणः ६ अनुगृह्य स पितु-

कल्लतस्थौलक्ष्मणस्तदा प्राप्तः पर्वतमर्यादां क्षेत्रसीमां परंतपः ७ अजगंधं च देवेशं देवदेवं पिनाकिनं अष्टांगप्रणिपातेन नत्वा-
 रामस्त्रिलोचनं ८ तुष्टावप्रणतः स्थित्वा भगवन्तमुमापतिं कृतांजलिपुटो भूत्वारोमांचितशरीरकः ९ सात्त्विकं भावमापन्नो वि-
 निवृत्तरजस्तमः लोकानां कारणं देवं बुबुधे विबुधाधिपं १० राम उवाच कृत्स्नेस्य योस्य जगतः स चराचरस्य कर्त्ता कृतस्य च तथा
 सुरवदुःखहेतुः संसारहेतुरपि यः पुनरन्तकाले तं शंकरं शरणं दं शरणं ब्रजामि ११ यं योगिनो विगतमोहतमो रजस्काः भक्त्येक-
 तानमनसो विनिवृत्तकामाः ध्यायन्ति निश्चलधियो मितदिव्यभावं तं शंकरं शरणं दं शरणं ब्रजामि १२ यच्चैदुरवन्तममलं विलसन्मयू-
 षां वध्वासदा प्रियतमा शिरसा विभर्ति यश्चार्द्धदेहमददद्गिरिराजपुत्र्यै तं शंकरं शरणं दं शरणं ब्रजामि १३ येनाबलाजलसमूहवतीसु
 पुण्यांगंगां महोर्मिं विषमांगगनात्पतन्तीं मूर्द्धाददेस्त्रजमिव प्रविलोलपुष्पां तं शंकरं शरणं दं शरणं ब्रजामि १४ कैलासशैलशिरवर-
 प्रविकल्प्यमानं कैलासशैलसदृशेन दशाननेन यत्पादपद्मपरिषादनमादधानं तं शंकरं शरणं दं शरणं ब्रजामि १५ येनासकृद्विस्म-
 ताश्च विनाशमीता विद्याधरो रगगणाश्च चरैः समग्राः संयोजिता मुनिवराः फलमूलभक्षास्तं शंकरं शरणं दं शरणं ब्रजामि १६ एनः कृतो
 पि विषयेष्वपि सक्तभावाज्ञानात्स यश्चुतगुणैरपि सुप्रशक्ताः यं संसृताः सुखभुजः पुरुषा भवन्ति तं शंकरं शरणं दं शरणं ब्रजामि १७
 अग्रेऽमृतस्य रविकोटि समानतेजाः संचासनं विबुधदानवसत्तमानां यः कालकूटमपि वत्समुदीर्णवेगं तं शंकरं शरणं दं शरणं ब्रजामि

१८ ब्रह्मेन्द्ररुद्रमरुतांचसषड्मुखानांयोदाहरांश्वबहुशोभगवत्प्रजेशः नंदींचमृत्युवदनात्पुनरुज्जहारतंशंकरंशरणदंशरणंव्रजामि १९ आराधितःसतपसाहिमवन्निकुंजधूमव्रतेनमनसापिपरैरगम्यः संजीवनीसमददाद्गवेमहात्मातंशंकरंशरणंशरणंव्रजामि २० नानाविधैर्जगविराडसमानवक्त्रैर्दक्षाध्वरप्रमथनैर्बलिभिर्गणैर्घैः योभ्यर्च्यतेमरणैश्चसंलोकपालैस्तंशंकरंशरणदंशरणंव्रजामि २१ क्रीडार्थमेवभगवान्भुवनानिसप्तनानानदीविहगपादपमंडितानि सप्रह्लाकानिविसृजत्सकृताहितानितंशंकरंशरणदंशरणंव्रजामि २२ यस्याखिलंजगदिदं वशवर्तिनित्यं योष्णाभिरवेतनुभिर्भुवनानिभुंक्ते यःकारणंस्कमहतामपिकारणानांतंशंकरंशरणदंशरणंव्रजामि २३ शंखेदुकुंदधवलं व्रषभंप्रवीरमारुत्यायःक्षितिधरेन्द्रसुतानुयातः यात्यंवरेहिमविभूतिविभूषितांगंतंशंकरंशरणदंशरणंव्रजामि २४ स्वेतंमुनिचमनियोगपरायणैस्तैर्भूमिमहापुरुषकैःप्रतिनीयमानं भक्त्या न तंस्तुतिपरंप्रसभंरक्षतंशंकरंशरणदंशरणंव्रजामि २५ यःसख्यपादकमलाग्रनखेनदेवःतंपश्चिमंप्रसभमेवपुरःसुराणां ब्राह्मंशिरस्तरुणपद्मनिभंचकर्तंतंशंकरंशरणदंशरणंव्रजामि २६ यस्यप्रणम्यचरणौवरदस्यभक्त्याश्रुत्वाचवाग्भिरमलाभिरतंद्रिताभिः दीप्तैस्तमांसिनुदतेस्वकैर्विस्वानृतंशंकरंशरणदंशरणंव्रजामि २७ येत्वांसुरोत्तमगुरुपुरुषाविमूढाजानंतिनास्थजगतःसचराचरस्य ऐश्वर्यमानविगमानुशयेनपश्चात्तेयातनांत्वनुभवत्यविशुद्धचेताः २८ तस्यैवंसुवतोवाचाभूलपाणिर्दृषध्वजः उवाचवचनंत्हृष्टोराघवंतुष्टमानसं २९ रुद्र

प. पु.
५

उवाच रामतुष्टोस्मिभद्रं ते जातस्त्वं निर्मले कुले त्वं चापि जगतां बन्धो मानुषो देवरूपधृक् ३० त्वयानाथेन वै देवाः सुखिनः शाश्वतीः-
सभाः एधिष्यन्ति विरंकालं गते वर्षचतुर्दशे ३१ अयोध्यायामागतं त्वां ये द्रक्ष्यन्ति नराभुवि सुखिनस्ते भविष्यन्ति स्वर्गवासस्तथा क्षयः ३२
देवकार्यं महत्कृत्वा आगच्छेथाः पुनः पुरीं राघवस्तु तदा देवं ज्ञात्वा शीघ्रं विनिर्गतं ३३ इन्द्रमार्गेन दीप्राप्य जटाजूटं नियम्य च निर्गम्य लक्ष्म-
णेत्युक्त्वा इदमर्पय मे धनुः ३४ रामवाक्यं तु तत्श्रुत्वा सीतां वै लक्ष्मणो ब्रवीत् किमर्थं देविरामेण त्यक्तो हं कारणं विना ३५ अपराधेन
जानामि कुपितो येन प्रेमभुः रामेणाहं परित्यक्तः प्राणास्त्यक्ष्याम्यसंशयं ३६ नैव मे जीवितेनार्थो धिक्प्राये कुलपांसनं आर्यस्य येन वै म-
न्युर्जनितः पापकारिणा कान्वैलोक्य गमिष्यामि अपध्यातो महात्मना उभौ हस्तौ शिरस्कृत्वा साश्रुकंठो ब्रवीदिदं ३८ नापराध्यामि देवे
शिरामस्य मनसा गिरा स्पृष्टौ ते चरणौ देवि मामेवान्यामतिर्भवेत् ३९ ततो रामं ब्रवीत् सीता त्यक्तं किमनुजस्त्वया नैष संत्यज्यते वीरो ल-
क्ष्मणो लक्ष्मिवर्द्धनः ४० राघवस्त्वब्रवीत् सीतां नाहं त्यक्ष्यामि लक्ष्मणं न कदाचिदपि स्वप्ने लक्ष्मणस्येदं प्रियं श्रुतपूर्वं च सुश्रोणिक्षे-
त्रस्यास्य विचेष्टितं ४१ अत्र क्षेत्रे जनः सत्यं सर्वो हि स्वार्थं तत्परः परस्परं न मन्यन्ते स्वार्थं निष्ठैकहेतवः न शृण्वन्ति पितुः पुत्राः पुत्राणां वा
तया पिता न शिष्यो हि गुरोर्वाक्यं शिष्यवाक्यं न वै गुरुः ४२ अथानुबन्धनीं प्रीतिं न कश्चित्कस्यचित् प्रियः इत्येवं कथयन् नैव प्रातोरेवाम-
हानदीं ४४ चक्रेभिषेकं काकुत्स्थः सानुजः सहसीतया तर्पयित्वा च सलिले स्वपितृदेवतामपि ववंदाते मुहुः सूर्यदेवता च समाहितः ४५

ग. च.

५

कृताभिषेकस्तु सराजराजः सीता द्वितीयः सह लक्ष्मणेन कृताभिषेकः सह शैलपुत्र्यागुहेन सार्द्धं भगवान्गणेशः ४६ इत्यादि
 महापुराणे पाद्मे मार्कण्डेयाश्रमवर्णनं नामाध्यायः १ भीष्म उवाच उक्तं भगवता सर्वपुराणां श्रेष्ठं तथैवेतेन ब्रह्मांडं गु-
 रवे प्रतिपादितं १ श्रुत्वा तत् कौतुकं जातं यथा तेनास्ति लेहनं कृतं क्षुधापनोदार्थं अन्नदानाद्विना नृप २ तदिह श्रोतुमिच्छामि पृ-
 थिव्यायेव पार्थिवाः अन्नदानाद्विप्रैः प्राप्तं कृतवान् श्वान्नमूलकाः ३ कथं तस्य मतिर्नष्टा खेतस्य च महत्तमः नदत्तं तेषां दानं क्र-
 षिभिर्वा न दर्शितम् ४ अहो माहात्म्यं मनस्य इह दत्तस्य यत्फलं परत्र भुज्यते पुमिः स्वर्गश्चाक्षयतां व्रजेत् ५ अन्नदानं परं विप्राः
 कीर्तयन्ति सदोद्यताः अन्नदानात्सुरेन्द्रेण त्रैलोक्यमिह भुज्यते ६ शतक्रतुरिह प्रोक्तः सर्वैरेव द्विजोत्तमैः तेनावस्थां तादृशीं तु प्राप्-
 वांस्त्रिदशेश्वरः ७ दानादेव गतः स्वर्गं तत्तः सर्वं श्रुतं मया अपरं चेति हासं मे निवृत्तं यदि कर्हि चित् ८ भूयोऽपि श्रोतुमिच्छामि तन्मे वद-
 सहस्रं ९ पुलस्त्य उवाच एतदारज्या न कं पूर्वं अगस्त्येन महर्षिणा रामाय कथितं राजन तत्ते वक्ष्यामि सांप्रतं १० भीष्म उ-
 वाच कस्मिन्वंशे समुत्पन्नो राजा सौ नृपसत्तम यस्यागस्त्येन गदितं चेति हासं पुरातनं ११ पुलस्त्य उवाच रघुवंशे समुत्पन्नो-
 रासीनाम महाबलः देवकार्यं कृतं तेन लंकायां रावणो हतः १२ पृथिवीराज्यं संस्थाप्य ऋषयोऽप्यागता गृहे प्राप्ता ते तु महात्मानो-
 राघवस्य निवेशनं १३ दृष्ट्वा रामं द्वारपालः पूर्णचंद्रमिवोदितं कौशल्यामात भद्रं ते स प्रभाताद्यशर्वरी १४ द्रष्टुमभ्युदयं तेन संप्रा-

प.पु.
६

सोऽरघुनंदन अगस्त्योऽक्रषिभिः सार्द्धं द्वारि तिष्ठति तेनृप १६ श्रुत्वा प्राप्तान्मुनीन् रामात्तान् भास्करसमद्युतीन् प्राह वाक्यं तदा द्वास्थं
प्रावेशयत्वरान्वितः १७ किमर्थं ते त्वया द्वारे निरुद्धा मुनिस्तमाः रामवाक्यान्मुनींस्तौस्तु प्रावेशयत यथास्मरं १८ दृष्ट्वा तान्मुनीन् प्राप्ता
नृपः सुस्थायकृतांजलिः रामोऽभिवाद्य प्रणतोऽसनेषु न्यवेशयत् १९ तेन कांचनचित्रेषु स्वास्तीर्णेषु मकरवेषु च कुशोत्तरेषु चासीना आ
सीनेषु पिसत्तमाः १९ पाद्यमाचमनीयं च दत्वा चार्घ्यं पुरोहितः रामेण कुशलं पृष्ट्वा क्रषयः सर्व एव ते २० इह संभाविताः प्राप्ता दिष्टा पू
तास्मसां प्रतं दर्शनात्तव राजेन्द्र दिष्ट्या पूतास्तपस्विनः २१ रावणस्य वधा लुत्रोः कृतमस्तु प्रमार्जनं दत्ता च यं त्वया वीरसर्वस्याभय
दक्षिणा २२ दिष्ट्या वर्षसिकाकुलस्थजयेनामित विक्रम दृष्टः संभाषितश्चासियास्यामश्चाश्वमंस्वकं २३ अरण्ये विप्रविष्टस्य मया
चंद्रशरासनं अर्पिता वक्ष्यो तूणौ कवचं च परंतप २४ भूयोऽप्यागमनं कार्यमाश्रमे मे रघूदह एव मुक्ता तु ते सर्वे मुनयो तर्हि ताभ
वन् २५ तेषु तेषु च पुण्येषु रामो धर्मभृतां वरं चिंतयामास तत्कार्यं किंतु मे मुनिनास्तुतं २७ भूयोऽप्यागमनं कार्यमाश्रमे रघुनंदन
अवश्यमेव गतव्यं मया गस्त्यस्य सन्निधौ श्रोतव्यं देवगुह्यं तु कार्यमन्यं च यद्वदेत् एवं चिंतयतस्तस्य रामस्यामित तेजसः २७
करिष्ये नियमं धर्मं धर्मो हि परमा गतिः चतुर्वर्षसहस्राणि दशराज्यमकारयत् २८ ददतो जुह्वतश्चैव जग्मुस्तान्येकवर्षवत् प्रजा
पालयतस्तस्य राघवस्य महात्मनः २९ एकस्मिन्नेव दिवसे वृद्धो जानपदो द्विजः मृतं पुत्रमुपादाय राजद्वारमुपागतः ३० रुदंतो

रा. च.

विविधावाचः स्नेहाक्षरसमन्वितः दुःकृतं किंतु मे पुत्रपूर्वदेहांतरे कृतं ३१ त्वामेकपुत्रं यदहं पश्यामि निधनं गतं अप्राप्तयौवनं बालं पं
 चवर्षी गतो दिवं ३२ अकाले कालमापन्नं दुःखाय मम पुत्रक अकृत्वा पुत्रकार्याणि गतो वैवस्वतक्षयं ३३ रामस्य दुःकृतं व्यक्तं येन
 ते मृत्युरागतः बालवध्या ब्रह्मवध्या स्त्रीवध्या चैव राघवं ३४ प्रवेक्ष्यति न संदेहः स भार्येतु मृते मयि सुश्रावराघवः सर्वदुःखशोकस
 मन्वितः ३५ निवार्यतं द्विजं रामो वसिष्ठं वाक्यमब्रवीत् किं याद्यप्रकर्तव्यं कार्यमेवं विधे स्थिते ३६ किं प्राणान्वाजुहोम्यग्नौ पर्वता
 द्वापते मही कथं शुद्धिमहं यामिश्रुत्वा ब्राह्मणभाषितम् ३७ वसिष्ठस्वाग्रतः स्थित्वा राशो दीनस्य नारदः प्रत्युवाच मुनिर्वक्ष्यं ऋषी
 णां सन्निधौ तदा ३८ शृणु राम यथा कालं प्राप्तो यं बालसंक्षयः पुरा कृतयुगे रामराद्धितो ब्राह्मणोत्तरं ३९ अब्राह्मणो न वै कश्चित्तप
 स्तपति राघव अमृत्यवस्तदा सर्वे जायन्ते चिरजीविनः त्रेतायुगे पुनः प्राप्ते ब्रह्मक्षत्रमनंतरं अधर्ममपरे तेषां वै श्याः शूद्रास्तथा शिवं
 ४० एवं निरन्तरे येषां तद्भूतमनृतं पुनः अधर्मस्य त्रयः पादा एको धर्मस्य वागतः ४१ ततः सर्वे भृशं त्रस्तावर्णा ब्राह्मणपूर्वकाः भूयः पाद
 स्त्वधर्मस्य द्वितीयः समपद्यत ४२ तस्मिन् द्वापरसंज्ञेतु तपो वैश्यं समाविशत् युगत्रयस्य वै धर्मधर्मस्य प्रतितिष्ठतः ४३ न शूद्रो लभ
 ते कर्तुं तप उग्रं न र्षभ भविता शूद्रयो न्या तु तपः चर्या कलौ युगे ४४ स ते विषयपर्यंतैराजन्नुग्रतरंतपः शूद्रस्तपति दुर्बुद्धिस्तेन बा
 लवधं कृतं ४५ यो ह्यधर्ममकार्यं वा विषये पार्थिवस्य हि कुरुते राजशार्दूलपुरे वा दुर्मतिर्नरः ४६ क्षिप्रं स नरकं याति स च राजान संश

प. पु.
७

यः चतुर्थतस्य पापस्य भागमन्नातिपार्थिवः ४७ सत्त्वं पुरुषशार्दूलगच्छस्व विषयं स्वकं दुःकृतं यत्र पश्येथास्तत्र यत्नं समाचर ४८
एष ते धर्मवृद्धिश्च बालायुर्वर्द्धनं तथा भविष्यति नरश्रेष्ठ बालस्यास्य च जीवनं ४९ प्रहर्षमतुलं लेभे लक्ष्मणं चेदमब्रवीत् गच्छ सौम्यद्विज
श्रेष्ठं समाश्वासय लक्ष्मण बालस्य च शरीरं त्वं तैलद्रोण्यां निधापय गंधैश्च परमोदारैस्तैलस्य च सुगंधिनः ५१ यथा न शीर्यते बालस्त-
था सौम्यविधीयतां यथा शरीरं गुप्तं स्याद्बालस्यादुष्टकर्मणः ५२ पिबंति परमे देवान् भवेत्तत्तथा कुरु तथा संदिश्य सौमित्रं लक्ष्मणं
शुभलक्षणं ५३ मनसा पुष्पकं ध्यात्वा त्वमागच्छेर्महायशाः इंगितं तत्तु विज्ञाय कामगं हेमभूषितं ५४ आजगाम मुहूर्त्तेन समीपं राघव
स्य तु सो ब्रवीत्प्रांजलिर्वाम्यमयमस्मि नराधिप ५५ वशे तव महाबाहो किं करः समुपस्थितः भाषितं सुचिरं श्रुत्वा पुष्पकस्य नराधिपः
५६ अभिवाद्य महर्षितं विमानं सोऽप्यरोहत धनुर्गृहीत्वा तूष्णीं च खड्गं चापि महाप्रभं ५७ निक्षिप्य नगरे वीरौ सौमित्रिभरतावुभौ ययौ प्र-
तीचीं त्वरितौ विचिन्वन् स्फुसमाहितः ५८ उत्तरामगमच्चापि दिशो हिमवदाश्रितां पूर्वामपि दिशां गत्वा तथा पश्यन् नराधिप ५९ सर्वान्
शुद्धसमाचारानादर्शमिव निर्मलान् ततो दिशामसौ क्रामद्दक्षिणां रघुनंदनः ६० पौलस्त्यमुत्तरे पार्श्वे ददर्श सुमहामनाः तस्मिन् सरसि
तप्यतं तापसं सुमहत्तपः ६१ ददर्श राघवो भीमलंबमानमधौ मुखं तमुपागम्य काकुत्स्थस्तप्यमानं तु तापसं ६२ उवाच राघवो वाक्यं धन्य-
स्त्वममरप्रभ कस्यां यो नौ तपो वृद्धिं वर्त्तते हृदि निश्चयः ६३ अहं दाशरथीरामपृष्ठामस्त्वांकुतूहलात् को र्थोऽप्यवसितस्तुभ्यं स्वर्गलोकपरि-

रा च.

७

ग्रहं ६४ किमर्थं तपसेवात्वं श्रोतुमिच्छामि तापस ब्राह्मणो वासिष्ठोऽतः क्षत्रियोऽप्यथ दुर्जयः ६५ वैश्यस्तृतीयवर्णो वा शूद्रो वा सत्यमुच्य-
 तां ततः सत्यात्मकं नित्यं स्वर्गलोकपरिग्रहे ६६ सात्त्विकं राजसं चैव तच्च शक्त्यात्मकं तपः जगदुपकारहेतोस्तु सृष्टश्चैव विरिञ्चिना ६७
 रौद्रं क्षत्रियतेजस्तु तच्च राजन्यमुच्यते परस्योत्सादनार्थाय तच्चासुरमुदाहृतम् ६८ अहानि हुनते यो वै असृग्दिव्यानि भागशः यश्चाग्नि-
 साधयेद्वापि सिद्धिं वा मृत्युरेव वा ६९ आसुरो ह्येष ते भावः न च मे त्वं द्विजो मतः सत्यं नाधर्मतः सिद्धिरमृतेनास्ति जीवितं ७० तस्य तद्-
 चनं श्रुत्वा रामस्याक्लिष्टकर्मणः अवाक्यं शिरस्तथाभूतो वाक्यमेतदुवाच ह ७१ स्वागतं ते नृप श्रेष्ठ चिराद्दृष्टो मिराधव पित्रभूतोऽस्मि ते
 वत्सबंधुभूतोऽस्मि ते नघ ७२ अथ वाने तदेवं हि सर्वेषां नृपतिः पिता सत्वमर्घाहो मिराजन् वयं ते विषये तपः ७३ चरामस्तव भाजोऽस्ति
 पूर्वसृष्टः स्वयं भुवा सधन्यास्मवयं रामधन्यस्त्वमसि पार्थिव ७४ यस्य ते विषयेत्येवं सिद्धिं मिच्छंति तापसाः तपसा त्वं मदीयेन सिद्धिं प्रा-
 पुहि राघव ७५ यदेतद्भवता प्रोक्तं यो नौकस्यांतु ते तपः शूद्रयो न्यां प्रसूतो हंत पउग्रं समास्थितः ७६ देवत्वं प्रार्थये राम स्वशरीरेण
 राघव नमिष्याहं वदेव त्स देवलोकचिकीर्षया ७७ शूद्रं मां विद्विकाकुत्स्थं शंबुकं नाम नामतः भाषतस्तस्य काकुत्स्थं खड्गं सरुचि-
 रप्रभु ७८ निष्कृष्य कोशाद्दिमलं शिरश्चिच्छेद राघवः तस्मिन् शूद्रे हते देवाः सेंद्राः ब्रह्मपुरोगमाः ७९ साधुसाध्वितिकाकुत्स्थं प्रशशंसु-
 र्मुहुर्मुहुः पुष्पवृष्टिश्च महती दिव्यानां सुगंधिनां ८० आकाशाद्वायुमुक्तानां राघवं सर्वतो किरन् सुप्रीताश्च ध्रुवं देवारां वाक्यविदां

प.
८

वरं ८१ सुरकार्यमिदं सौम्यकृतं ते रघुनन्दन गृहाण च वरं रामयमिच्छसि महाव्रत ८२ उवाच प्राञ्जलिर्वाक्यं सहस्राक्षं पुरंदरं यदि देवाः प्रस-
न्ना भवन्ति वरा ह्येति वाप्यहं ८३ कर्मणामेयं द्विजपुत्रः स जीवतु वरमेतद्विभवतां कांक्षितं परमं हि मे ८४ ममापचाराद्वालोसो ब्राह्म-
णस्यैकपुत्रकः अप्राप्तकालः कालेन नीतो वैवस्वतक्षयं ८५ मदीयेनायुषेनालंभादेनार्द्धेन वासुराः जीवाप्यन्तां वरो मत्स्यं वरको द्यधिको व-
रः ८६ स संजीवतु भद्रं वो नानृती स्यामहं सुराः द्विजस्य संसृतो ह्यर्थो जीवयिष्यामि तं स्मृतं ८७ राघवस्य वचः श्रुत्वा सर्वे ते विबुधोत्तमाः
प्रत्यूचुस्ते महात्मानं प्रीताः प्रीति समन्विताः ८८ निवृत्तो भव काकुत्स्थ ब्राह्मणस्यैकपुत्रकः जीवितं प्राप्तवान्भूयः समेतश्चासु बंधुभिः ८९
यस्मिन्मुहूर्त्ते काकुत्स्थ भूद्रोयं विनिपातितः तस्मिन्मुहूर्त्ते सो जीवन्बालः कौसलं नन्दन ९० आरोहय विमानं तं पुष्पकं हेमभूषितं ९१ इ-
ति श्रीपद्मपुराणे भूद्रवधो नामाध्यायः २ पुलस्त्य उवाच ततो देवाः प्रयातास्ते विमानैर्बहुभिस्तदा रामोऽप्यनुजगामाश्च कुंभयोनि-
तपोनिधि १ अहं भगवता तेन भूयोऽप्यागमनं कृत्वा एवमुक्तो यथावाथ स भाजित समागतः २ तद्दहं देवता देशात्स्वकार्यार्थं महामु-
निं पश्यामि तं मुनिं गत्वा देवदानवपूजितं ३ उपदेशं तु मे तुष्टः स्वयं दास्यति सत्तमः दुरवीयेन पुनर्मर्त्येन भवामि कदाचन ४ पिता दश-
रथो मत्स्यं कौशल्या जननी तथा सूर्यवंशसमुत्पन्नस्तथाप्येवं सुदुःखितः ५ राज्यकाले वनेवासः स भार्यस्यानुजेन च हरणं चापि भा-
र्याचारवणेन कृतं मम असहायेन तु मया तीर्त्वा सागरमुत्तमं ७ रुद्धां तु तां पुरीं सर्वां कृत्वा तस्य कुलक्षयं दृष्ट्वा सीतामया त्यक्ता देवी देवी

पु.

८

सुरास्तथा ८ आगत्यमांतथोचुस्तेयथासीतामयागृहं आनीतावैप्रीतिमनालोकवाक्याद्विसर्जिता ९ वनेवसतिसादेवीपुरेचाहंवसा
मिवै जातोहमुत्तमेवंशोत्तमोहधनुष्मतां १० सइमंदुःखमापन्नोयस्यचेतो नविद्यते देववाक्याच्चमेभूयोप्राणिमेहदिसंस्थितः ११ पश्या
मितंमुनिंवद्यंजगतोस्यहितेरतं दृष्टेनमेयथादुःखनाशमेष्यतिसत्वरम् उदयेनसहस्रांशोर्हिमंयद्द्वितीयते १४ तन्मेदुःखस्यसंघातः
सर्वथानाशमेष्यति दृष्ट्वाचदेवानूसंप्राप्तान्अगस्त्योभगवानृषिः १५ अर्घमादायसुप्रीतान्सर्वास्तानभ्यपूजयत् १६ तेषिगृह्यततः
पूजांसंभाष्यचमहामुनिं जग्मुस्तेत्रिदशाहृष्टानाकपृष्टमुदान्विताः १७ गतेषुतेषुकाकुत्स्थःपुष्पकादवरुत्थच अभिवादयितुंचक्रेसो
गस्त्यमृषिसत्तमं १८ रामउवाच सुतोदशरथस्याहंभवंतमभिवादितं आगतोवैमुनिश्चेष्टसौम्येनेक्षस्वचक्षुषा १९ निर्दूतपापस्त्वा
दृष्ट्वाभवानीह न संशयः एतावदुत्कासमुनिमभिवाद्यपुनःपुनः २० कुशलंशिष्यवर्गस्यमृगाणांचवनस्यच भगवद्दर्शनाकांक्षीहत्वा-
भूद्रमिहागतः २१ अगस्त्यउवाच स्वागतंतेरघुश्चेष्टजगद्व्यसनातन दर्शनात्तवकाकुत्स्थपूतोहंमुनिभिःसह २२ त्वमृषेराजशा-
दूलगृहाणाध्वंमहाद्युते स्वागतंतेनरश्चेष्टदिष्ट्याप्राप्तोसिमानन्द २३ त्वंहिनित्यंबहुमतोगुणैर्बहुभिरुत्तमैः अतस्त्वपूजनीयश्चम-
मनित्यंहदिसंस्थितः २४ सुराहिकथयंतित्वांभूद्रघातिनमागतं ब्राह्मणस्यचधर्मेणत्वयावैजीवितःपुनः २५ उष्यतांचैकरजनीसका-
शेममराघव लब्धस्यहिपुनर्दानं सुमहत्फलमुञ्जते २६ त्वंहिशक्तःपरित्रातुंसेंद्रानपिसुरोत्तमान् तस्मात्प्रदास्येविधिवत्प्रतीछ-

स्वनरर्षभ २७ अथोवाच महाबाहुरिक्ष्वाकूणां महारथः कृतांजलिं मुनिश्रेष्ठं सर्वधर्ममनुत्तमं २८ प्रतिगृहो वै भगवन् तव ब्रह्मविगर्हि
 तः क्षत्रियेण कथं विप्रप्रतिग्राह्यो विजानता २९ ब्राह्मणेन यथादत्तं तन्मे त्वं वक्तुमर्हसि न गृही पुत्रवानस्मि नाश्रमस्थो महामुने ३०
 आदानं च कष्टं मे कथं गृहे प्रतिगृहं भार्या मे सुचिरं नष्टान चान्याममविद्यते ३१ केवलं दोषभागे व भवामीह न संशयः कष्टां च सदशां
 प्राप्य क्षत्रियोऽपि प्रतिग्रहं ३२ कुर्वन् दोषमाप्नोति न तु वै पात्रकारणं वृद्धौ च माता पितरौ साध्वी भार्या शिष्युः सुतः अप्यकार्यं शतं कृत्वा
 भर्तव्यामनुरब्रवीत् ३५ नाहं गृहीष्ये ब्रह्मर्षे त्वया दत्तं प्रतिग्रहं न तन्मे भवता कोपः कार्यो वै सर पूजित ३६ अगस्त्य उवाच अप्रति
 गृहदोषेण गृह्यते पार्थिवानृप भवान्वै तारणे शक्त स्त्री लोभ्यस्यापिराधव ३८ एकं वै ब्राह्मणाद्रामविशेषेण तपस्विनं तस्मात्प्रदा-
 स्ये विधिवत् प्रतीक्षस्वनराधिप ३९ राम उवाच क्षत्रियेण कथं विप्रप्रतिग्राह्यो द्विजन्मनः ब्राह्मणेन यथादत्तं तन्मे त्वं वक्तुमर्हसि
 ४० अगस्त्य उवाच आसीत् कृतयुगे राम ब्रह्मभूते पुरातने अपार्थिवाः प्रजाः सर्वा सराणां तु शतक्रतुः ४१ देत्यमस्मा सुलोकेश पार्थि-
 वं सुरपुंगव यस्मिन् प्रजाप्रयुजानाः पुरुषे वर्द्धते मही ४२ ततो ब्रह्मा सरश्चेष्टो लोकपालान् सवासवान् समाहूया ब्रवीत् सर्वान् तेजोभा-
 गोत्रयुज्यतां ४३ ततो ददु लोकपाला चतुर्भा गं स्वतेजसः अक्षयश्च ततो ब्रह्मा यतो जातो क्षयो नृपः ४४ तं ब्रह्मा लोकपालानां सप्त-
 शंसमयोजयत् ततो नृपस्तदा तासां प्रजानां क्षेमपीडितः ४५ अत्रेद्रेण तु भागेन सर्वास्ता ज्ञापय नृप वारुणेन च भागेन दृष्टीः पुष्पाति

देहिनः ४६ कौवेरेणेचसांशेन अर्थेददाति याचते यस्तु याम्योद्भवो भागस्तेन शासति वै प्रजाः ४७ तदिंद्रेण नरेन्द्रस्तु भागेन रघुनंदन
 प्रतिगृणहीष्वाभरणंतारणार्थं मम प्रभो ४८ तं रामः प्रतिजग्राह मुनिहस्तान् महात्मनः दिव्यमाभरणं चित्रं प्रदीप्तमिव भास्करं ४९ प्रतिगृ
 ह्यत्ततो गस्त्या द्राघवः परवीरहा निरीक्ष्य सुचिरं कालं विचार्य च पुनः पुनः ५० मौक्तिकानि विचित्राणि धात्रीफलसमानि च जांबूनद
 निबद्धानि वज्रविद्रुमनीलकैः ५१ पद्मरागसगोमेदैर्वैदूर्यपुष्परगकैः सुनिबद्धं सविभक्तं सुकृतं विश्वकर्मणा ५२ दृष्ट्वा प्रीतिसमायु-
 हो भूयश्चेदं विचिंतयत् ईदृशानि चरत्त्वानि मया दृष्टानि कानि चित् ५३ उपशोभानि बद्धानि पृथ्वीमूल्यसमानि च विभीषणस्य लं-
 तानि दृष्ट्वा निमया पुरा ५४ इति संचिंत्य मनसाराधवस्तमूषिततः आगमंतस्य दिव्यस्य प्रष्टुं समुपचक्रमे ५५ अत्यद्भुतमिदं ब्रह्म
 च महीक्षिताम् कथं भगवता प्राप्तं कृत्वा वा केन निर्मितं कुतूहलकृते चैव पृष्ट्वा मित्वां महा मुने करतले स्थितं रत्नं करमध्यं प्रका-
 शं ५६ अधमंतं विजानीयात् सर्वशास्त्रेषु गर्हितं दिशः प्रकाशतं यस्तु मध्यंतु मुनि सत्तम ५७ ऊर्द्धगां त्रिशिरवंतु तु उत्तमंतद्रुदाह
 तान्युत्तमजातीनि क्रुषिभिः कथितानि च ५८ आश्चर्याणां च बहुनां दिव्यानां भगवन्निधिः एवं वदतिका कुलस्थे मुनिर्वाक्यमर्थो-
 त् ५९ अगस्त्य उवाच शृणुराम यथा वृत्तं पुरा त्रेतायुगे महत् द्वापरे समनुप्राप्ते वने यद्दृष्टवानहं ६० आश्चर्यं सुमहाबाहो म-
 हाद्यस्तिकेवलं पुरा त्रेतायुगे त्वासीदरण्यं बहुविस्तरं ६१ समंताद्योजनकृतं मृगपक्षीविवर्जितं तस्मिन्निः पुरुषैरस्ये कुर्वाण

उत्तमं अहमाक्रमितुं सौम्यतदरण्यमुपागतः तस्यारण्यस्य रूपं तु निर्देष्टुं वास्तिकप्रभुः ६३ फलमूलैस्तथाशाकैर्बहुरूपैश्चकां
 तस्यारण्यस्य मध्ये तु सरोयोजनमायतम् ६४ हंसकारं डवाकीर्णचक्रवाकोपशोभितं तत्रैश्वर्यमया दृष्टानिः सत्त्वं चेहमुत्तमम्
 सरस्यभ्यचरन्नेको बहुपक्षिगणावृतम् समीपे तस्य सरसो ददर्श हिंगुहात्समं ६५ पुराणं पुण्यमत्यर्थं तपस्विजनवर्जितं तत्राह
 चात्रिनेदाघीं पुरुषर्षभ ६७ प्रभाते पुनरुत्थाय सरस्तमुपचक्रमे अथापश्यत् ह छावं सुपुष्टमजरंकवित् ६८ तिष्ठन्तं परया
 सरसो नातिदूरतः तदर्थं चिंतयानो हं मुहूर्तमिव राघव ६९ तिष्ठतस्तु शरीरस्य किमिदं त्विति चिंतयन् अशरण्ये वने तस्मि
 किं महत्सरः ७० अस्य तीरे गतः प्राणः कोऽप्येष पुरुषर्षभः मुनिर्वापाश्चैव वापिको मुनिः पार्थिवोऽप्ययं ७१ अथवा पार्थिव-
 प्रापि वने वै स भवः कुतः अतीते ह निरात्रौ वा प्रातर्वाप्त्रियते यदि ७२ पदं दृष्टं न चान्यस्य मया त्रभ्रमतावने कएष वै कथं मृत्युः
 कथं प्राप्तो महावनं ७३ अवश्यं तु मया ज्ञेयः सर्वस्यास्य विनिश्चयः यावदेवं स्थितश्चाहं चिंतयानो रघुत्तम अथापश्यन् मुहूर्तानुदि
 व्यमद्भुतदर्शनं विमानं परमोदारं हंसयुक्तं मनोजवं ७५ तत्रोपरि सहस्रं तु विमानेप्सरसां नृप वपुष्मतीनां तत्संस्थं रमयति च त-
 न्नरं ७६ गांतिदेव्यानि गेयानि वादयति तथा पराः अथापश्यन् नरस्तस्माद्विमानादवरोह्य तु ७७ स्वमांसं भक्षमाणां तनरं रघु-
 कुलोद्बह ततो भुक्त्वा यथा कामं समांसं बहुपीवरं ७८ अवतीर्य सरः शीघ्रं दृष्ट्वा रोहद्विपुनः तमहं देवसंकाशमारोहं तं श्रियान्वितं

रा. च.

७९ भोभोस्वर्गिन्महाभागपृष्ठामित्वांकथंविदं जुगुप्सितंतवाचारंगतिस्त्वेततवोत्तमा ८० यदिगुह्यंनतचैत्तेकथंवास्मद्विधोभवेत् का
 मतःश्रोतुमिच्छामिकिमेतत्परमंवच ८१ भोभवान्देवसंकाशआहारस्तुविगर्हितः त्वयातुभुज्यतेसौम्यकिमर्थंक्वचवर्त्तसे ८२ कश्चाय-
 मीश्वरोभावोभास्करोदेवनिर्मितः आहारोयस्यतेवीरश्रोतुमिच्छामितत्त्वतः ८३ श्रुत्वातुमाषितंवाक्यंमनोरमशुभाक्षरं प्रांजलिःप्र-
 थुवाचेदंसस्वर्गारिघुनंदन ८४ शृणुमेद्यथावृत्तंममेदंसखदुःखजं धर्मोहिदुरतिक्रम्योशृणुयत्पृच्छसेद्विज ८५ पुरावैदर्भकोरा-
 णापितामममहायशाः वसुदेवइतिख्यातःशृणुलोकेषुधार्मिकः ८६ तस्यपुत्रद्वयंब्रह्मन्द्वाभ्यांस्त्रीभ्यामजायत अहंश्वेतइतिख्या-
 तीयान्सुरथोभवत् ८७ ततःपितर्युपरतेमांपौराअभ्यषेचयत् तवाहंकारयेद्राज्यंधर्मणसुसमाहितः ८८ एवंवर्षसहस्रा-
 निसमुपाव्रजन् राज्यंकारयतेमत्प्रजाश्वपरिपालयन् ८९ सोहंनिमित्तेकस्मिंश्चित्द्विजार्थेवैद्विजोत्तमः मरणंहृदये
 पावनमुपागमत् ९० सोहंवनमिदंप्राप्यभृशंपक्षिविवर्जितं प्रविष्टस्तपआस्थानुंतस्यैवसरसोंतिके ९१ राज्योभेविच्यसु
 वेहरंतंमहारथं इदंसरसमाश्रित्यतपस्तप्तंसद्वारुणं ९२ सोहंवर्षसहस्राणिअशीतिस्तप्तवान्वने शुभंतुभुवनंप्राप्तोब्रह्मलो-
 नुत्तमं स्वर्गस्थस्यचमेब्रह्मन्क्षुत्पिपासेद्विजोत्तम अवाधत्तांभृशंचाहंअभवन्व्यथितेन्द्रियः ९४ ततस्त्रिभुवनश्रेष्ठमवोचस्व-
 तमहं भगवन्सर्वलोकोयंक्षुत्पिपासविवर्जितः ९५ कस्येयंकर्मणःप्राप्तिःक्षुत्पिपासायुतोभवं आहारःकश्चमेदेवब्रूहित्वंप्रपिताम

६ ततः पितामहः प्राह चिरं ध्यात्वा महामुने मामुवाच तदा वाक्यं नास्ति भोज्यस्व देहजं क्रते स्वानीतमांसा नितानि भक्षय नित्यशः
 शरीरं हिते पुष्टं कुर्वता तप उत्तमं ९८ नादत्तं जायते श्वेत किंचिदत्र महीतले अपि चेद्भक्षमाणा यभिक्षापि प्राणिने पुरा ९९ न हि दत्ता म
 भमो हादतिथयेतदा तेन स्वर्गगतस्यापि क्षुत्पिपासेन बाधुना १०० सत्त्वं स्वपुष्टमाहारैः स्वशरीरमनुत्तमं भक्षयस्व च राजेन्द्र सा ते तृ
 विष्यति १ एवमुक्ते ततो दध्यौ ब्रह्माणमहमुक्तवान् भक्षिते च स्वके देहे पुनरन्यश्च मे विभो २ क्षुधानिवारणं देव देहस्यास्य वि-
 इदमेवाक्षयं देव तृप्तिर्मे जायते यथा ३ ततो ब्रवीत्युनर्ब्रह्मा देहस्त्वेव क्षयः कृतः भक्षयित्वा मृतरसं साते तृप्तिर्भविष्यति ४
 दने तु विश्वाग्रातवश्चेत भविष्यति यावद्वर्षशतं पूर्णं स्वमांसं खादतो नृप ५ यदा त्वगस्त्यस्ते श्वेतकाननं सुमहत्तरं आगमिष्य
 दुर्द्धर्षतदा कृच्छ्रादि मोक्षसे ६ सहितारयितुं शक्तः सैद्रानपि सुरासुरान् आहारं कुत्सितं चेदं राजर्षे किं पुनस्तव ७ सुरकार्ये महत्तेन
 पुष्करस्थमहात्मना उदधिं निर्जलं कृत्वा दानवाश्च विनाशिताः ८ विंध्यश्चादित्यविद्वेषाद्वर्द्धमानो निवारितः नममानामही चैषा गुरुत्वे
 नाविलंबिता ९ दक्षिणादिगियं जाता त्रैलोक्यं विषमस्थितं मया गत्वा स्फुरैः सार्द्धं प्रेषितो दक्षिणां दिशं १० समांकुरु महाभाग गुरुत्वे
 च जगत्समं एवं च तेन मुनिना स्थित्वा सर्वाधरा समा ११ कृत्वा राजेन्द्र मुनिना एव मत्रापि दृश्यते सोऽहं भगवतः श्रुत्वा देव देवस्य भाषितं
 १२ भुंजता वत्समाहारं स्वशरीरमनुत्तमं पूर्णवर्षशतं चाद्य भोजनं कुत्सितं च मे १३ क्षयं नाभ्येतित द्विप्रतृप्तिश्चापि ममोत्तमा तं मु

सु. च.

निंकुसंतसश्चित्तानोदिवानिशं १४ कदावैदर्शनंमत्तदासमुनिर्दास्यतेमुने एवंमेचित्तानस्यगतं वर्षशतं त्विह १५ सोगस्त्यस्त्वंहिभ
 न्मुनिर्मेभविताध्रुवं नान्यथाभवतेब्रह्मन्कुंभयोनिमृतेत्वयं श्रुत्वेत्यंभाधितंरामदृष्ट्वाहारंचकुत्सितं कृपयापरयायुक्तस्तंपरंस्वर्ग
 सिनं १७ करोम्येनंस्फुधाभोक्तंनाशयिष्यामिकुत्सितं भूयोपितंनृपंवाक्यमगस्त्यःकिंकरिष्याति १८ अहमेतंकुत्सितंतेदास्याम्या
 प्रद्यवै ईप्सितंसर्वमन्यच्चयत्तेप्रीतिकरंमतं १९ सस्वर्गीमांतदाप्राहकथं ब्रह्मवचोन्यथा कर्तुमुनेमयाशक्यंनचान्यस्तारयिष्याति
 विकरकयोनिंतंमित्रावरुणसंभवं आपृष्टोसिमयाब्रह्मन्गमिष्येतुपितामहं २१ एवंब्रुवाणंतंस्वेतमुक्तवानहंसस्मितं आगतस्त
 नतारयिष्येनसंशयः २२ ततःस्वर्गीतुमांसात्वादंडवत्पतितोग्रतः तमुत्थाप्य तदाराममब्रुवंकिंकरोम्यहं २३ राजोवाच
 कुत्सिताब्रह्मन्तारयस्वाद्यकुत्सितं येनलोकाक्षयास्वर्गेभवंतित्वत्कृतामुने २४ प्रतिप्रतिग्रहंदत्तंजगद्वंद्यनमोस्तुते भवान्मा
 तुप्रतीक्षतुप्रतिग्रहं २५ इदमाभरणंसौम्यतारणार्थं द्विजोत्तम ब्रह्मर्षेप्रतिगृण्हीष्वप्रसादंकर्तुमर्हसि २६ इहगावःसुवर्ण-
 तःसमनुत्तमं भक्ष्यभोज्यंचविप्रर्षेदुद्यामाभरणंतव २७ सर्वान्कामान्प्रयच्छामिसर्वान्भोगांश्चतेद्विज तारणेतुभवान्म-
 दादंकर्तुमर्हसि तस्याहंस्वर्गिणोवाक्यंश्रुत्वादुःखसमन्वितं तारणायमतिंकृत्वानलोभाद्रघुनंदन २९ गृहीतेभूषणेरामममह
 तेतदा मानुषःपौर्वकोदेहोसराज्ञस्तस्यनश्यत ३० प्रनष्टेनशरीरेणराजर्षिःपरयामुदा मयोक्तेसोविमानेनजगामत्रिदिवंपु-

४ तेनमेशक्रतुल्येनदत्तमाभरणंशुभं तस्मिन्निमित्तेकाकुत्स्थदत्तमद्भुतकर्मणाश्वेतोविदर्भकोराजातदाभूद्भुतकल्मषः ३२
 ५ इमहापुराणोपाख्ये रामागस्त्यसंवादोनामाध्यायः पुलस्त्यउवाच तद्भुततमंवाक्यंश्रुत्वागस्त्यस्यराघवः गौरवाद्दिस्मया
 भूयःप्रष्टुंप्रचक्रमे १ रामउवाच भगवंस्तद्वन्द्यंघोरंयत्रासौदत्तवांस्तव श्वेतोवैदर्भकोराजातद्भुतमभूत्कथं २ विषयंतद्वन्द्यंराजा
 विवर्जितं प्रविष्टस्तमवस्थांतुकथं वदमहामुने ३ समंताद्योजनशतंनिर्मनुष्यमभूत्कथं भवान्कथंप्रविष्टोसियेनकार्येणतद्भु
 तंयउवाच पुराकृतयुगेराजन्मनुर्दंडधरःप्रभुः तस्यपुत्रोऽथनाम्नासीदिक्ष्वाकूरुचिरद्युतिः ५ तंपुत्रंपूर्वजंराज्येनिक्षिप्यभु
 र्जितं पृथिव्यांराजवंशानांभवरज्येतुवाचह ६ तथेतिचप्रतिज्ञातंपितुःपुत्रेणराघव ततःपरमसंहृष्टःपुनस्तंप्रत्यभाषत ७ प्री
 तस्मिपरमोदारकर्मणास्तेनसंशयः दंडेनचप्रजारक्षनचदंडमकारणं ८ अपराधिषुयोदंडःपात्यतेमानवैरिह सदंडोविधिवन्मुक्तः
 ९ नियतिपार्थिवं ९ तस्मादंडेमहाबाहोयतकोभवपुत्रक धर्मस्तेपरमोलोकेऽकृतएवंभविष्यति १० इतितंबहुसंदिश्यमनुःपुत्रं
 नाधिना जगामत्रिदिवंत्तष्टोब्रह्मलोकमनुत्तमं ११ जनयिष्येकथंपुत्रानितिचिंतापरोभवत् कर्मभिर्बहुरूपैस्तुतैस्तेर्मनुसुतोभ
 वत् १२ तोषयामासपुत्रेणसतुदेवसुतोपमः सर्वेषामुत्तमस्तेषांकनीयान्रघुनंदन १३ पुण्यश्वकृतविद्यश्चगुरुस्वजनपूजया ना
 तस्यचदंडेतिपिताचक्रमबुद्धिमान् १४ भविष्येदंडपतनंशरीरेतस्यपश्यतः सपश्यमानस्तंदोषंघोरंपुत्रस्यराघव विंध्यस्यशृंग

रा.च.

१२

धोर्मध्येपुरमस्यददौप्रभुः सदंडस्तत्रराजाभूद्रम्येपर्वतमूर्धनि १६ पुरं चाप्रतिमं तेन निवेशाय तथा कृतं नाम तस्य पुरस्यथ मधुमत्त
 तिस्वयं १७ तथा दोषेण संपन्नः सूरौवासमथाकरोत् एवं स राजा तद्राज्यं चकार स पुरोहितः १८ प्रहृष्टमनुजाकीर्णं देवराजो यथा-
 वि ततः सदंडः काकुत्स्थबहुवर्षगणायुतान् १९ अकारय तधर्मात्मारज्यं निहतकंटकं अथ कालेन कस्मिंश्चिद्राजा भार्गवमाश्रमं २०
 गीयमुपाक्राम चैत्रमासे मनोरमे तत्र भार्गवकन्या तु रूपेणाप्रतिमां भुवि २१ विचरंती वनोद्देशे दंडो पश्यदनुत्तमां उत्तुंगपीवरीश्या
 दधिं वसमाननां २२ सदृष्ट्वा चारुसर्वांगीं पीनोन्नतपयोधरां मध्येक्षामां च विस्तीर्णां दृष्ट्वा या कुरुते मुदं २३ एकवस्त्रां वने चैकां प्र-
 णेवने स्थितां सतां दृष्ट्वा तुरीराजा अनंगशरपीडितः २४ अभिगम्य स वै राजा कन्यां वचनमब्रवीत् कुतस्त्वमसि सुश्रोणिकस्य वा
 भने २५ पीडितो ह मनंगेन पृष्ठामित्वांस्तु शोभने मम त्वया हृतं चित्तं दर्शनादेव संदरि २६ इदं वयस्ते प्रथितं मुनीनां चित्तहार
 नलभे भोक्तुं मृतं मामुपधारय २७ त्वया पन्नाममप्राणामां जीवय सुलोचने दासोऽस्मिते वरारौहे भक्तं मां भज संदरी २८ त
 त्पुत्राणस्य मदीन्मत्तस्य कामतः भार्गवी प्रत्युवाचे दंवचः सानुनयं नृप २९ मां भार्गव स्तनां विद्धि शुक्रस्याक्लिष्टकर्मणः अरजां
 जेद्रज्येष्टामाश्रमवासिनः ३० शुक्रः पिता मे राजेन्द्र त्वंचशिष्यो महात्मनः धर्मेण भगिनी ते हं भवामि नृप सत्तम ३१ एवं विधिं
 कुरु न त्वमर्हसि पार्थिव अन्येभ्योऽपि सुदुष्टेभ्योरक्ष्याहं च सदा त्वया ३२ क्रोधनो मे पितारौ द्रौभस्म त्वंचसमानयेत् अथ वाराज

संबंधंकुरुषेबलात् ३३ पितरं मेयाचयस्वधर्मदृष्टेनकर्मणा वरयस्वनृपश्रेष्ठपितरं मेमहाद्युते ३४ अन्यथाविपुलंदुःखं भवे
 भिसंवृतं क्रुद्धो हि मे पिता सर्वत्रैलोक्यमपि निर्दहेत् ३५ ततस्तु तं महाघोरं स्मृत्वा दंडं सुदारुणं प्रत्युवाच मदीन्मत्तः शिरसाभि
 तः ३६ प्रसादंकुरु स्तु श्रोणिकानोन्मत्तस्य भामिनि त्वयारुद्धाममप्राणा विशीर्ये तेशुभानने ३७ त्वां प्राप्य वा वधो मे स्तु व-
 षहत्तरं भक्तं भजस्व मां भीरुभक्तो हं त्वयि संदरी ३८ एवमुक्त्वा तु तां कन्यां बलात्संगृह्य बाहुना अतीते वाक्पथे तेन वि-
 मथाकृता ३९ दृढमंगे समाश्लिष्टा मुखे चैव मुखे कृतं विस्फुरंती यथा प्राणं मैथुनाद्योपचक्रमे ४० तमनर्थं महाघोरं दंडः
 सुदारुणं नगरं स्वजंगामां शुभधुमंतमनुत्तमं भार्गवीरुदतीदीना प्राप्य मस्याविदूरतः प्रत्यपालय दुद्विमा पितरं देवसम्मि
 र समुद्रतीर्तद्रुपस्पृश्य देवर्षिरंमितप्रभः स्वमाश्रमं शिष्यवृतः क्षुधार्तः सन्त्यवर्त्तत ४३ सोपश्य दरजां दीनां रजसासमभिष्टु
 भपस्य सैयुक्तां ज्योष्टोस्नामिव चरंजितां ४४ तस्य रोषं समभवत् क्षुधार्तस्य महात्मनः निर्दग्धुमिव लोकां स्त्रीं नृस्वशिष्यान्
 नृचावह ४५ पश्य ध्वं विपरीतस्य दंडस्यादीर्घदर्शिनः विपत्तिं घोरसंकाशां दीप्तामग्निशिरवामिव ४६ क्षयं त्वधर्मतः प्राप्तः सा-
 गस्तु न संशयः यस्तु दीप्तहुताशस्य अर्विः संस्पृष्टवानिह ४७ यस्मात्तत्कृतवान् पापमीदृशं घोरसंमितं तस्मात्प्रयांतु दुर्मेधाः
 शुचर्षमनुत्तमं ४८ सराजादेश संयुक्तः स भृत्यबलवाहनः पापकर्मसमाचारो वधं प्राप्स्यति दुर्मति ४९ समंताद्योजनशतं विषये वा

रा. च.

१३

अदुर्मतेः वर्षतेपांशुवर्षेणमहतापाकशासनः ५० सर्वसत्वानियानीहजंगमस्थावराणिच सर्वेषांपांशवर्षेणक्षयःक्षिप्रंभविष्यति ५१
 इत्युक्त्वाक्रोधसंतप्तःतमाश्रमनिवासिनः जनोजनपद
 पांतेनीयतामित्यवोचत ५२ उक्तमात्रेत्युशनसाआश्रमावसथोजनः क्षयातद्विषयातस्मात्स्थानश्रक्तेसवात्स्यतः ५४ सतथोक्तामुनि
 मरजामिदमब्रवीत् आश्रमेतिष्ठदुर्मेधेवसचेहसमाहिता ५५ श्रुत्वानियोगंतस्यर्षेररजाभार्गवीतदा तथेतिपितरंप्राहभार्गवंभृश-
 विताः ५६ इत्युक्त्वाभार्गवोवासंतस्मादन्यदुपाक्रमत् ससाहाद्रस्मसाद्रूतंयथोक्तंब्रह्मवादिना ५७ तस्यायंदंडविषयोविंध्यशैलस्य
 शप्तोत्युशनसारामतस्मिन्वैधार्मिकेकृते ५८ ततःप्रभृतिकांकुत्स्थदंडकारण्यमुच्यते एतत्तेसर्वमारख्यातंयन्मां पृच्छसिराघव
 गामुपासितुरामसमयोत्थानिवर्तते एतेमहर्षयोरामपूर्णकुंभाःसमेततः ६० कृतोल्मुकानरव्याघ्रपूजयंतिदिवाकरं सत्यैर्ऋषि
 नैस्तुतैर्ब्रह्मादिभिर्वृतैः ६१ रविरस्तंगतोरामगलोदकमुपस्पृश अथतस्मिन्वनोद्देशोरम्येपादपशोभिते ६२ नदीतीरेगिरिवरे-
 लाशतमंडिते नानापक्षिरवोद्यानेनानामृगसमाकुले ६३ सिंहव्याघ्रसमाकीर्णनानाद्विजसमावृते गृध्रोलूकौप्रवदतौबहुवर्षग
 पि ६४ अथोलूकस्यभवनंगृध्रःपापविनिश्चयः ममेदमिति कृत्वासौकलहंतेनचाकरोत् ६५ राजासर्वस्यलोकस्यरामोराजीवल्लो
 तंप्रपद्यामवैशीघ्रंकस्यैतद्भवनंभवेत् ६६ गृध्रोलूकौप्रपश्येतांजातकोपावमर्षणौ रामंप्रच्छतांशीघ्रंकलिव्याकुलचेतसौ ६७ तौ-

परविद्वेषौ स्पृशतश्चरणौ तरां अथ दृष्ट्वा नरेन्द्रं तं गृध्रो वचनमब्रवीत् ६८ सुराणामसुराणां च त्वं प्रधानो मतो मम बृहस्पते श्वश्रुक्राञ्च
शिष्टो महाद्युते ६९ परावरजो भूतानां मर्त्ये चन्द्र इवापरः दुर्निरीक्ष्यो यथा सूर्यो हिमवानिव गौरवे ७० सागरश्चासि गांभीर्ये लोकपाल-
ह्यसि क्षांत्या धरण्या तुल्यो सिर्षाघ्रत्वे ह्यनिलोपमः ७१ गुरुत्वं सर्वसंपन्नः विष्णु रूपो सिराघव अमर्षो दुर्जयोजेता सर्वास्त्रविधिपार-
श्रुणुष्व मम देवेश विज्ञाप्यं नरपुंगव ममालयं पूर्वकृतं बाहुवीर्येण वै प्रभो ७२ उलूको हरते राजन् त्वत्समीपे विशेषतः ईदृशो यंदुरा-
दाज्ञालोपको नृप ७३ प्राणांतिकेन दंडेन एनं शासितुमर्हसि एवमुक्ते तु गृध्रेण उलूको वाक्यमब्रवीत् ७४ शृणु देव मम ज्ञाप्यं ए-
त्तो नराधिप सोमा छतक्रतोः सूर्यात् धनदा च यमात्तथा ७५ जायते वै नृपो राम किंचिद्भवति मानुषः त्वं तु सर्वमयो देव नारायण इवा-
७६ याचते सौम्यताराजन् सम्यक् प्राणिहिते प्रभो सम्यक् चरसि मानुष्ये तेन सोमोपमो भवान् ७७ करो दंडे प्रजानां दाने पापभ-
पह दाता पहर्ता गोप्ता च तेनेन्द्र इव नो भवान् ७८ अधृष्यः सर्वयोधेषु तेजसावानलो भवान् अक्षीणतपसालोके तेन त्वं राम भास्करः
७९ साक्षाद्विज्ञेश तुल्योसि अथवा धनदाधिकः वित्तायत्ता सपद्मासीर्नित्यं साराजसत्तम ८० धनदस्य तु कोशेन धनदस्तेन वै भवान्
८१ मः सर्वेषु भूतेषु स्थावरेषु चरेषु च ८२ शत्रौ मित्रे च ते दृष्टिः समतायातिराघव धर्मेण शासनं नित्यं व्यवहारविधिं क्रमात् ८३ यस्य तुष्य-
स वै राम मृत्युस्तस्याभिरक्षति गायसे तेन वै राजन् यम इत्यभि विश्रुतः ८४ यश्चैष मानुषो भावो भवतो नृप सत्तम आनृशंस्य परो राजा

रा. च.

सर्वेषु कृपयान्वितः ८५ दुर्बलस्य त्वनाथस्य राजा भवति वैबलम् अचक्षुषो भवेच्चक्षुरगतौ च गतिर्भवेत् ८६ अस्माकमपि नाथस्त्वं
 पूयतामत्र धार्मिकः भवता तन्नमंत व्यं यथैते किल पक्षिणः ८७ योत्र नाथः स पक्षीन्द्रो भवतैव विनिर्मितः अस्मान्म्यं देवनोस्माकं सन्नि-
 भवतः प्रभो ८८ भवतैव कृतं पूर्वभूतग्रामचतुर्विधं ममालयं प्रविष्टस्तु गृध्रो मां वाधते नृप ८९ त्वंहि देवमनुष्येषु शास्ता वै नरपुंगव ए
 वृत्वा तु वैरामः सचिवानाह्वयत्स्वयं ९० विष्टिर्जयंतो विजयः सिद्धार्थो राष्ट्रवर्द्धनः अशोको धर्मपालश्चक्रमंतुश्च महाबलः ९१ एतेरा
 मसचिवाराजो दशरथस्य च नीतियुक्ता महात्मानः सर्वशास्त्रविशारदाः ९२ सुशांताश्च कुलीनाश्च नये मंत्रे च कोविदाः तानाह्वय स
 म्मापुष्पकादवरुत्द्य च ९३ गृध्रो लूकौ विषदतौ पृच्छत्यमरसत्तमः कति वर्षाणि ते गृध्रतवे दं निलयं कृतं एतन्मे कारणं ब्रूहि यदि जाना
 मः ९४ एतच्छ्रुत्वा तु वै गृध्रो भाषते राघवे सितं इयं वसुमती रामपुरुषैरूर्ध्वबाहुभिः ९५ उत्थितैरावृता सर्वा तदा प्रभृतिमे गृहं उ
 त्रवीद्रामं पादपैरुपशोभिता ९६ यदैव पृथिवी राजन् तदा प्रभृतिमे गृहं एतच्छ्रुत्वा तुरामो वै सभासदमुवाच ह ९७ न सा सभा यत्र
 ते वृद्धान्ते वृद्धाः येन धर्मवदंति नासौ धर्मो यत्र न सत्यमस्ति कुतः सत्यं यच्छलेनानुबद्धं ९८ ये तु सभ्या सभांगत्वा तुष्णीं ध्यानमुपास
 या प्राप्तं न ब्रुवते सर्वे ते नृतवादिनः ९९ जानन्नविब्रुवन् पृष्ठः कामात् क्रोधात् तथा भयात् सहसादारुणान्पाशान् आत्मनि प्रतिमुंच-
 १०० तेषां संवत्सरे पूर्णपाशमेकं प्रमुच्यते तस्मात्सत्यं तु वक्तव्यं जानता सत्यमंजसा १ एतच्छ्रुत्वा तु सचिवाराममेवाब्रुवंस्तदा उल्-

भते राजन् न तु गृध्रो महामते २ त्वं प्रमाणं महाराज राजा हि परमा गतिः राजमूलाः प्रजा सर्वाः राजधर्मः सनातनः ३ शास्ताराजान्
 मानते गच्छन्ति दुर्गतिं वैवस्वतेन मुक्ताश्च भवन्ति पुरुषोत्तमाः सचिवानां वचः श्रुत्वा रामो वचनमब्रवीत् श्रूयतामभिधास्यामि पुराणेषु
 दत्तं ६ द्यौः सचन्द्रार्कनक्षत्राः सपर्वतमहीद्रुमाः सलिलार्णवसंभूतत्रैलोक्यं सचराचरं एकमेव तदा त्द्यासीत् सप्तमेकमिवांबरं पुनर्भूः
 स्याच्च विष्णोर्जठरमाविशत् ७ नाभ्यां विष्णोः समुत्पन्नः पद्मं हेमविभूषितं स तु निर्गम्य वै ब्रह्मा योगी भूत्वा महाप्रभुः ८ सि
 धिर्वाचा युं पर्वतांश्च स वीरुधान् तदंतरे प्रजाः सर्वामनुष्यांश्च सरीसृपान् ९ जरायुजां डजान्सर्वान्ससर्ज सुमहातपाः तस्य गा
 मुत्पन्नः कैटभो मधुना सह १० दानवौ तौ महार्वार्यौ घोरौ लब्धवरो तदा दृष्ट्वा प्रजापतिं तत्र क्रोधा विष्टौ बभूवतुः ११ वेगेन महता तौ तु
 भुवमवोचतां दृष्ट्वा सत्वानि सर्वाणि निःपद्यन्तां प्रथग्विधाः मेधोगंधातुधरणीमेदिनीत्यभिसंज्ञिता तस्मान्न गृध्रस्य गृध्रं उलूकस्य
 णमवत् १३ तस्माद्गृध्रस्त्वसत्यो वै पापकर्मापरालयम् अंगीकरोति पापात्मा दंडनी यो न संशयः १४ अथाशरीरिणी वाणी अंतरिक्षा
 प्रबोधिनी मावधीद्राम गृध्रं त्वं पूर्वदग्धं तपोबलात् १५ कलौ गौतम दग्धोयं भोजनार्थं जनेश्वर ब्रह्मदत्तस्तु नामैव शूरः सत्यव्रतः -
 चिः १६ गृहमागत्य विप्रोऽस्य भोजनं प्रत्यमार्गत साग्रं वर्षशतं चैष भुक्तवानृषिसत्तमः १७ ब्रह्मदत्तस्तु वै तस्य आहारस्तु महात्मनः
 पूर्णपयोददद्राजा हस्तेनाथ परामृशत् १८ अथ क्रुद्धेन मुनिना शापो दत्तोऽस्य दारुणः गृध्रं त्वं गच्छ वै राजन् न सोऽशमोऽद्यथा ब्रवीत् १९

रा.च.

१५

[OrderDescription]
,CREATED=02.06.20 13:09
,TRANSFERRED=2020/06/02 at 13:17:54
,PAGES=29
,TYPE=STD
,NAME=S0003048
,Book Name=M-2971-SHRIMAD PURAN ANTRAGAT RAMCAHRIT
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF

FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF
,FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
,FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF
,FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,FILE24=00000024.TIF
,FILE25=00000025.TIF

FILE26=00000026.TIF
,FILE27=00000027.TIF
,FILE28=00000028.TIF
,FILE29=00000029.TIF
,